

Romuni prišli v Sofijo

Romunsko zastopstvo je prišlo na posvet Varšavske obrambne zveze v Sofijo kljub odhodu s konference v Budimpešti pretekli teden.

BUKAREŠTA, Rom. — Vlada je sklenila, da se bosta posveta članov Varšavske obrambne zveze, ki je bil sklican za včeraj v bolgarskem glavnem mestu Sofiji, udeležila tako vodnik partije in predsednik republike Ceausescu kot predsednik vlade Maurer. Romunska vlada ne vidi vzroka za spor s člani zveze, če je odšla s posvetovalne konference komunističnih partij v Budimpešti, ki so tam Romuniji napadli in še prelomili dogovor o dnevnem redu konference.

Kot znano se je Romunija pritožila takoj, ko jo je zastopnik Komunistične partije Sirije napadel, da drži z Izraelom, ker v času izraelsko-arabske vojne ni prekinila z njim diplomatskih stikov, kot so to storile druge komunistične države Evrope. Zahtevala je preključ in opravičilo, ki pa ga ni dobila v meri, kot ga je zahtevala. Ko je nato Mihail Suslov, vodnik ruske partije, delegacijo ostro napadel, je tajsko Komunistično partijo, je Romunija izjavila, da je to prelom dogovora o dnevnem redu konference in je to zapustila.

Konferenca v Budimpešti je bila v tork končana. Po odhodu Romunov je potekala brez vznemirjenja in sklenila na predlog Moskve, da bo v novembru ali decembru v Moskvi prava konferenca vseh komunističnih partij, oziroma tistih, ki se bodo pojavili na njo odzvale. Sestanek Varšavske zveze v Sofiji je bil dejansko dogovorjen in objavljen, še predno je prišlo do spora v Budimpešti.

Romunija odločno brani svojo popolno neodvisnost kot država, popolno neodvisnost pa hoče ohraniti na vse strani tudi Romunska komunistična partija, pri tem pa je še vedno pripravljena ohraniti dobre zveze s svojimi komunističnimi sosedami.

Kongresni odbor pogreša napore za agrarno reformo v Vietnamu

WASHINGTON, D.C. — Odbor za vladne operacije Predstavniškega doma je v poročilu predsedniku Doma opozoril na pomanjkljive napore Južnega Vietnama pri izvajanju nujno potrebne agrarne reforme. Zadržanih 14 let kaže, da na tem področju ni bilo veliko storjenega, sedanjí položaj pa tudi ne nudi bližnji prihodnosti v tem pogledu veliko upov.

Poročilo odbora trdi, da Združene države niso dovolj pritiskale v Saigonu za izvajanje agrarne reforme, ki bi bila najuspešnejše sredstvo za pridobivanje podeželskega prebivalstva. Odbor je zbral gradivo za svoja poročila več mesecev tudi v samem Južnem Vietnamu.

— Poznamo najmanj 15 vrst javorja.

Novi grobovi

Anton Boldin
V tork je umrl 53 let stari Anton Boldin s 30202 Fairway Blvd. Zapuščila soproga Marcello, sinove Stevena, Kennetha, in Paula, hčer Louiso Leccisotti, vnuke in mater Marijo, brate Josepha, Lawrence in Louisa (glavni blagajnik ADZ), sestre Mary Downey, Sophio King, Ann Papes in Antoinette Wise. Oče Anton je že umrl. Leži v Monreal pog. zavodu, E. 320 in Vine St., Willowick, od 2. do 4. in 7. do 9. Pogreb bo v petek ob enajstih z mašo v cerkvi Marije Magdalene.

Dr. Kingov program za letošnje demonstracije v našem glavnem mestu

WASHINGTON, D.C. — Znan črniški voditelj dr. M. King je že razvil svoj program, kako bo v aprilu začel izvajati demonstracije v naši prestolici. Začel jih bo s svojimi sodelavci 22. aprila, torej ravnal takrat, ko se bo Kongres vrnil z velikonočnih počitnic. Dr. M. L. King bo skušal s svojim odborom priti do Johnsona in drugih vplivnih politikov in jim razložiti najnужnejše zahteve.

Ako ta poskus ne bo rodil sadov, bo dr. King poklical z dežele kakih 3.000 revnih črncev in jih nastanil kar v šotorih čim bližje Beli hiši in vladnim poslojem. V teh šotorih se bo pokazalo revno in beraško življenje naših zanemarnjenih črncev v vsej svoji goloti. Prebivalci v šotorih pa ne bodo cele dneve posedali, bodo trumoma hodili okoli svojih kongresnikov in senatorjev in jim razlagali svoje zahteve. Če se to ne bo pomagalo, bo pa prišlo do javnih nastopov, ki bodo pritegnili pozornost vse ameriške javnosti.

Dr. King trdi, da bo vse tako dobro organizirano, da ne bo nobenih izgredov in nasilij. Črniški levičarji, ki jih vodita Carmichael in Brown, so menda že obljubili, da se zagrizenci v Kingovo akcijo ne bodo mešali. Policija ne dvomi v dobro voljo dr. Kinga, toda boji se izgredov, zato se nanje pripravlja, ne samo v Washingtonu, ampak po vsej deželi. Vsekakor bomo pa letos dočakali novo vrsto demonstracij, ki jim bo treba najti še pravo ime: morda "stopnjevanje demonstracije". Le kako se bodo take demonstracije končale?

Tov. Marjan Dermastja postal zastopnik IBM

BEOGRAD, SFRJ. — Znani slovenski komunist Marjan Dermastja, ki ima za seboj že dolgo vrsto donosnih zaposlitev v komunističnem režimu, saj je bil med drugim tudi guverner Narodne banke, generalni direktor jugoslovanskih železnic itd., se je sedaj podal v zasebno gospodarsko podjetnost. Prevzel je nekaj zastopstev jugoslovanskih podjetij, sedaj je pa dobil še zastopstvo ameriškega podjetja IBM.

Včasih so komunisti rekli takim pičlem ne ravno izdajalci, pa vsaj podrepani kapitalizma. Sedaj so na take očitke pozabili, saj vsi hitijo, da se "vključijo v mednarodno gospodarstvo". Tovarš Dermastja se je kar dobro vključil, njegov uspeh bo podžgal tudi druge njegove tovariše, da se bodo podali na lov za ameriški zastopstvi. Dolar je pač dolar, komunizem je pa komunizem...

Peiping previdnejši

Ko gledajo v Hanoi v rdeči ofenzivi na mesta odskočno desko k zmagi, svari Peiping, da je do zmage še daleč.

HONG KONG. — Hanoi in Peiping se v pogledu strategije v vojskovanju v Južnem Vietnamu bolj in bolj oddaljujeta drug od drugega. "Ljudski dnevnik" v Peipingu, uradno glasilo Kitajske komunistične partije, je v posebnem članku posvaril Severni Vietnam, da je pot do zmage kljub rdeči "pomladanski ofenzivi" še dolga in težavna. V očeh pisca je rdeča ofenziva na mesta le en dogodek v dolgi verigi vojaških in političnih ukrepov, ki so in bodo še potrebni, predno bo Južni Vietnam prišel pod komunistično oblast.

"Ljudski dnevnik" svari Severni Vietnam pred ponovitvijo zadnje ofenzive, ker je bila predraga v materialu in ljudih. Peiping svari Hanoi: Tokrat ste jo odnesli, toda ne varajte sami sebe, da bodo množični napadi prinesli hitro zmago! Vzelo bo še vedno veliko, veliko časa in truda bo organizirati ljudstvo Južnega Vietnama veliko trdnjše. Svari pred nepremišljenimi napadi, ki bi lahko sprožili ameriški napad na Severni Vietnam ali celo na Kitajsko. Namiguje tudi, da zaloge vojnih potrebščin in orožja, ki ga je Hanoi dobil in tako brezbrizno uporabljal v zadnji ofenzivi, niso neizčepne.

Zdi se, da članek v peipinškem listu zavrača celo stališče "vojaškega komentatorja Chien Thanga" v uradnem glasilu severnovietnamske ljudske armade pretekli teden, da je ofenziva na mesta ustvarila "trdno osnovo, na kateri bo mogoče pritiskati h končni zmagi".

V Vatikanu imajo ta teden duhovne vaje

VATIKAN. — Ko je sv. oče končal zadnjo nedeljo opoldne svoj običajni nagovor, je odšel v svojo državo na duhovne vaje, ki bodo trajale do sobote. Ta teden torej ne bo v Vatikanu državi rednega poslovanja. Do obravnavanja bodo prišle samo izredno važne zadeve.

Duhovne vaje se vršijo leto za leto v isti vatikanski cerkvi, o-

De Gaulle zaskrbljen zaradi odnosov do ZDA

CLEVELAND, O. — Londonški list "Observer" poroča iz Pariza, da je začelo De Gaulle le skrbeti, ko gleda, kako tišči Amerika in Francija vedno bolj vsaka v svojo smer, ko dobiva poročila, kako postaja ameriško javno mnenje vedno bolj hladno do Francije in kako javnost odklanja nakup francoskega blaga in vedno manj Amerikancev prihaja v Francijo.

Francoske potniške pisarne, trgovci in hotelirji že dalj časa opozarjajo vlado v Parizu, da protiameriška politika in nasprotovanje ameriškim koristim in političnim ciljem povzroča vedno večjo škodo sami Franciji. Do pred nekaj leti je bila Francija vsako poletje polna Amerikancev, ki so brezskrbno tam trošili svoje dolarje, francosko blago je odhajalo v velikih množinah v Ameriko, francoski okus je bil v marsičem merodajen v Združenih državah. Vsega tega skoraj ni več.

Pravijo, da De Gaulle moti tudi to, da v Washingtonu ne uvidijo, da je njegovo stališče glede Vietnama stvarno in najboljše za vse prizadete stranke. De Gaulle se namreč zavzema za neutralizacijo Vietnama, pri tem pa še ni povedal jasno, ali naj ta velja samo za Južni Vietnam ali tudi za Severni.

New York se je preselil v Moskvo!

MOSKVA, ZSSR. — Moskovska televizija je predvajala polurni film o New Yorku pod naslovom "Mesto dveh obrazov". Film je komentiral nekdanji ruski dopisnik v New Yorku Aleksander Drišin. Komentar je bil stvaren, film sam je pa seveda bolj podčrtal revščino kot bogatijo.

Zanimiva je komentatorjeva sodba o New Yorku. Po njegovem je New York najbolj tipično mesto Amerike, tam dobiš vse, kar ti more nuditi ostala dežela. "New York ima vse, na kar je Amerika lahko ponosna, pa tudi vse, česar se mora sramovati", tako se je glasil sklep Drišinovega komentarja.

biskujejo jih pa vsi, ki jim to dovoljuje njihova služba.

RDEČI SO SESTRELILI PREVOZNO LETALO PRI KHE SANHU: 49 MRTVIH

Včeraj so rdeči nekaj milj od Khe Sanha sestrelili ameriško prevozno letalo C123: 44 marinov in 5 članov posadke je bilo mrtvih, ko je letalo treščilo na tla. Računajo z možnostjo novega komunističnega napada na mesto Hue. Pretekli teden je padlo v boju 542 ameriških vojakov.

SAIGON, J. Viet. — Kakih pet milj vzhodno od marinskega oporišča je bilo včeraj sestreljeno ameriško vojaško prevozno letalo C123 s posadko 5 mož in 44 marini. Letalo je bilo zadeto od strojnice, ko se je bližalo oporišču z novimi marini in potrebščinami. Treščilo je na tla, pri čemer je bilo vseh 49 oseb v letalu mrtvih. Malo letališče sredi marinske postojanke Khe Sanh je postalo praktično neuporabno, ker ga lahko rdeči stalno obstreljujejo z minami in raketa. Na njem je polno razbitin letal in helikopterjev. Pristanek vsakega letala in helikopterja na letališču je skrajno tvegan, pa četudi je omejen le na nekaj minut. Rdeči so v času, ko oblegajo postojanko, svoje metalece min in rakete v pogledu ciljev točno preskusili.

Khe Sanh je postal osamljena postojanka ameriških marinov v severozahodnem kotu Južnega Vietnama, okoli katere naj bi bilo zbranih 20.000 rdečih vojakov za napad. Ta napad so napovedovali za konec preteklega tedna, ker ga pa ni bilo, so začeli dvomiti, če bo do njega sploh še prišlo. Nekateri ameriški častniki sodijo, da so stalni letalski napadi na okolico Khe Sanha, kjer so rdeči zbirali čete in potrebščine za napad, onemogočili izvedbo rdečih načrtov. Ti naj bi sedaj dajali prednost napadu na mesto Hue, kjer so se rdeči po ofenzivi koncem januarja upirali skupnim naporom južnovietnamskih in ameriških čet 25 dni.

Do ostrega spopada z rdečini je prišlo na Osrednjem višavju kakih 7 milj od naselja Ban Me Thuot. Vlade čete naj bi s podporo ameriških letalskih sil pokončale v boju 60 rdečih, medtem ko so bile vladne izgube lahke. V dveh spopadih na obalnini ravnini južno od Da Nanga so ameriške čete pokončale 84 rdečih, same pa imele 2 mrtve in 23 ranjenih. V preteklem tednu je padlo v bojih v Južnem Vietnamu skupno 542 ameriških vojakov, v zadnjih dveh dneh pa še 24, uradno poročilo navaja, da so rdeči imeli samo v zadnjih čveh dneh skupno v bojih preko 500 mrtvih, med tem ko naj bi

JIDDA, Savd. Arab. — Čeprav je bilo lani veliko kritičnih dni v arabskem svetu, se to ni dosti poznalo na romanju v Meko. Vseh romarjev je bilo nad milijon. Letos pa trdijo, da jih bo prišlo v Meko še veliko več, a koravno je glavna pot skozi suški kanal zaprta. Romarji prihajajo zato preko Beiruta skozi Jordan. Na carinski postaji Majan med Jordanom in Savdsko Arabijo se vsak dan nabere nad 10.000 romarjev.

Rabijo vsa moderna transportna sredstva: letala, helikoptere, avtomobile, kamijone, avtobuse, motorna kolesa, seveda pa tudi kamele in podplate. Na letališču blizu Meke pristaja dnevno nad 100 letal, lani jih je bilo komaj povprečno 25. Seveda gleda kralj Fejsal, da se vsi romarji počutijo dobro v njegovi deželi. Največji naval je na glavni praznik 10. marca.

Ze lani so opazili, da je precej romarjev prišlo iz dežel za železno zaveso. Prihajajo tudi iz Jugoslavije. Romanje se odvija normalno. Le romarji iz Jemena imajo včasih težave, na romanje hodijo namreč tako monarhisti kot republikanci, ki pa na romanju ne pozabijo, kaj so in kje morajo videti svoje sovražnike.

Kuba vrnila ugrabljeno letalo v Kolumbijo

HAVANA, Kuba. — V tork so trije oboroženci prisilili potniško letalo DC4 kolumbijske letalske družbe, da je letelo na Kubo in pristalo tam v Santiagu. Kučanske oblasti so 26 potnikov in moštvo vlnudno sprejele in jim preskrbele prenočišče v hotelu Versailles, nato pa včeraj vse uredile, da se je letalo s potniki in moštvom lahko vrnilo domov.

Trojica, ki je prisilila moštvo, da je letalo usmerilo proti Kubi, so kolumbijski domačini, ki simpatizirajo s Castrom in so hoteli na ta način na Kubo.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Demokratski klub za 32. vardo ima jutri, v četrtek, ob osmih zvečer, seja v SDD na Waterloo Rd.

Oltarno društvo pri Sv. Vidu ima v nedeljo ob pol dveh popoldne seja. Po seji bodo članice, ki so naročile molitvenike "Večna molitev", te dobile.

Konec štrajka — Včeraj je župan C. Stokes objavil, da je bil dosežen med upravo bolnice sv. Luke in štrajkujočimi uslužbenci po 11 mesecih sporazum in da je štrajk končan. Glasovanje o sporazumu bo v nedeljo, vendar nihče ne dvomi, da ne bi bil odgovor odobren.

Mesto bo gradilo — Včeraj je bil objavljen načrt za gradnjo novih mestnih poslopj z dvema stolpnicama po 10 nadstropij na zemljišču med E. 18 in E. 20 St. na Lakeside Avenue. V novih prostorih bo nameščeno mestno sodišče, odelek za komputor, statistiko in drugo. Poslopja bodo stala od 12 do 15 milijonov in bodo po načrtu dokončana in uporabna v začetku leta 1971.

Izdajanje vojaških tajn na Japonskem vzrok samomora

TOKIO, Jap. — Maj. gen. Jizo Yamaguchi, načelnik obrambnega oddelka v letalskem glavnem stanu, je menda napravil samomor, ker je njemu neposredno podrejeni polk. Kenichi Kawasaki bil preteklo soboto prijet in obtožen izdajanja vojaških tajnosti v času od julija 1962 pa do avgusta lani.

Polk. Kawasaki naj bi bil dal te tajne na razpolago nekemu časopisu, ki jih je uporabljal pri pisanju svojih poročil in sestavkov o letalstvu in stanju japonske letalske obrambe. Gre za strogo tajne podatke o Lockheed F-104-J lovskem letalu in komunikacijskih napravah za rakete Nike-Herkules.

Zadnje vesti

LONDON, Vel. Brit. — Izvršitev smrtno obsodbe treh črnih domačinov kljub pomilostitvi od strani kraljice Elizabete II. je zaprepastila vlado in javnost. Močno obsodbo je doživela tudi drugod po svetu. Afriške države so pozvale Veliko Britanijo, naj odločno in trdo nastopi proti Rodeziji.

LOS ANGELES, Calif. — Včeraj je bil obsojen tu zaradi umora 2 od svojih 7 žena in enega 15 let starega nečaka 55 let stari William Dale Archerd, poklicni bolniški strežnik. Vse tri je zastupil z injekcijami insulina. Obdolžen je bil, da je na isti način umoril tudi dve drugi svoji prejšnji ženi in dva moška prijatelja. Vse to naj bi storil zaradi denarja.

NORTH ATTLEBORO, Mass. — Včeraj je umrl v Floridi 83 let stari Joseph W. Martin, ki je preko 40 let bil član Predstavniškega doma, ponovno njegov predsednik in dolga leta njegov republikanski vodnik. Petkrat zapored je bil načelnik republikanske konvencije za imenovanje predsedniškega kandidata. Leta 1966 je pri primarnih volitvah za kongresnika propadel in nato odšel iz politike.

6217 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in deželo izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

33

No. 48 Thursday, March 7, 1963

Cilji in uspehi ZDA v mednarodni politiki po drugi svetovni vojni

I.

Združene države so stopile v drugo svetovno vojno proti Nemčiji in Japonski, da zavro in omeje moč obeh držav, ki sta skušali z oboroženo silo raztegniti svoj vpliv preko velikega dela sveta. Hitlerjeva Nemčija čez vso Evropo vse od Atlantika do Urala. Japonska pa nad vso jugovzhodno Azijo vse do Avstralije in še po možnosti čez njo samo in nad vsem zahodnim Pacifikom. Zagrozen in trdovraten odpor sovražnika je privedel do odločitve po njegovem popolnem vojaškem uničenju.

Tako so se ob koncu vojne srečale sredi Evrope ameriške in ruske armade, na Pacifiku pa je ameriška vojaška sila s pomočjo dveh atomskih bomb strla japonski vojaški odpor. Začela se je delitev "odgovornosti".

V Evropi je bila še pred koncem druge vojne določena "začasna" črta Trst-Stettin za mejo med ameriško-britanskim in sovjetskim vplivom. Mimo sta pripadli Zahodu še Skandinavija in Grčija. V Aziji je Sovjetska zveza zasedla Mandžurijo in severni del Koreje, med tem ko naj bi Kitajska ohranila dobre odnose na obe strani. Mao se za to ni menil in skoro spraval vsa Kitajska pod svojo oblast.

Zahod je vsaj načelno skušal ohraniti svobodno demokracijo v Srednji Evropi, pa dosegel le nekaj uspeha v Česloslovaški republiki in na Madžarskem, med tem ko so vsi poskusi zavrti uvedbo komunistične diktature v Jugoslaviji in na Poljskem propadli. Poskus razširiti komunistično oblast preko Grčije je propadel ob odločnem britanskem in nato ob ameriškem odporu. Truman je povedal jasno in odločno, da ne bo pustil raztegnitve sovjetskega in komunističnega vpliva preko Grčije in Turčije.

V obrambo svobode se svobodne Evrope je bila ustanovljena obrambna zveza NATO. Skozi dve desetletji svojega obstoja je zadovoljivo reševala svojo nalogo in omogočila nekomiunistični Evropi miren in varen razvoj, ustvarila je v njej celo prevelik občutek varnosti.

Združene države so pod Eisenhowerjem skušale razširiti svoj vpliv po vsem svetu, zlasti pa organizirati okoli komunističnega sveta, ki je tedaj obsegal že tudi vso celinsko Kitajsko, trden obroč, ki naj ustavi vsako njegovo nadaljnje širjenje. Eisenhowerjev državni tajnik J. F. Dulles je skoval poleg NATO še vrsto drugih obrambnih zvez. Tako naj bi bila obrambna črta NATO, ki je s pristopom Grčije in Turčije segla preko južne Evrope v Malo Azijo, podaljšana z obrambno zvezo v okviru Bagdadskega pakta preko Srednjega vzhoda do meja Indije, jugovzhodno Azijo pa naj bi varoval SEATO. Posebne obrambne zveze so Združene države sklenile z Japonsko, Južno Korejo ter z Avstralijo in Novo Zelandijo (ANZUS).

Komunistični blok je potem, ko je izgubil boj za Grčijo, poskušal svojo srečo v Koreji. Truman je nastopil odločno in napadalce pognal nazaj preko 39. vzporednika, ni pa maral "osvobajati" Severne Koreje, za kar se je zavzemal gen. McArthur. V Moskvi in Peipingu so verjetno mislili, da Washington ne bo branil niti Južne Koreje, ker ta zanj ni imela ne večjega vojaškega in ne gospodarskega pomena, šlo je pretežno za načelo branitve mednarodnega dogovora in zavračanja oborožene sile kot sredstva za reševanje mednarodnih sporov. Ne smemo pozabiti, da so tedanji načrtovalci ameriške obrambe Korejo in Formozo pustili izven svoje glavne obrambne črte na zahodnem Pacifiku, ko je Mao zmagal v državljanski vojni in utrdil komunistično diktaturo na Kitajskem. Šele komunistični napad na Južno Korejo je privedel do spremembe teh načrtov in do vključitve Koreje in Formoze, "nepotopljive letalonosilke", v ameriški obrambni pas na Pacifiku.

Eisenhower je povedal in pokazal, da je Amerika odločna novo obrambno črto držati, ko je komunistična Kitajska poskušala seči na otočja Kvimoj in Matsu, kot je to storil v Koreji. Združene države so se zadovoljile z obrambo pred komunističnimi napadi, odpovedale pa so se vsakemu potiskanju komunizma nazaj, vsakemu poskusu "osvobajanja", kot so nekateri še vedno govorili o možnosti potisnitve Rusov od Karpatov in do znane Curzonove črte na vzhodu Poljske. Madžarski upor oktobra in novembra 1956 je pokazal, da iz tega ne bo nič. Amerika je mirno gledala, ko so ruski tanki mandrali madžarske borbe za svobodo. Govori in protesti v glavni skupščini Združenih narodov te grobe stvarnosti niso mogli spremeniti.

Na Srednjem vzhodu komunistom ni uspelo prebiti obrambne črte, ki so jo tvorile sile Bagdadskega pakta, posrečilo pa se jo je Moskvi preskočiti. Komaj je bila končana konferenca "velikih štirih" v Ženevi 1955, že je butnila v svet vest, da se je egiptovski Naser dogovoril z Moskvo o dobavi orožja. Tako se je Moskva postavila za egiptovski napot potiskanja britanskega vpliva s Srednjega vzhoda.

Naser je postal vedno odločnejši in je končno segel po Suškem prekopu, francosko-britanski lastnini, ki bi mu čez ducat let tako ali tako sama pripadla.

V Parizu in Londonu so mislili, da še vedno Britanija in Francija predstavljata veliki sili sveta, pa so skušali Naserju pristriči peruti.

Amerika je skupaj z Rusijo nastopila proti izraelsko-britanskemu-francoskemu nastopu proti Egiptu in zahtevala obnovo starega stanja. S tem nastopom je seveda "podprla stvar miru" in obsodila rabo vojaških sil v reševanju mednarodnih sporov, pri tem pa upala, da si bo utrdila vpliv v arabskem svetu, četudi na škodo svojih zaveznikov. London je Washingtonu to odpustil, ker se je zavedel, da mu drugega ne preostane, Pariz pa tega "zavezniškega" koraka Washingtona še ni prebolel.

BESEDA IZ NARODA

Jožefa Novak - praznuje 80-letnico rojstva

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 17. marca, bo naša mama z veseljem sprejemala in jih tudi praznovala 80-letnico rojstva. V vseh skoraj dvajsetih letih svojega bivanja v Ameriki sem v Ameriški Domovini objavil vsega kakih dvesto člankov, črtic, razprav, ocen, vabil itd. tičočih se slovenskega javnega življenja, zlasti v Združenih državah Amerike.

Zato upam, da mi nihče ne bo zameril, ako danes napišem par stavkov, ki se tičejo našega javnega življenja. Napisal bom par besed ob osemdesetletnici svoje mame.

Rojena je bila 17. marca 1888 in bo tako letos na tretjo nedeljo v marcu praznovala 80-letnico življenja na svojem domu na Vevčah (kjer stoji ob Ljubljani- ci znana papirnica) v župniji Devica Marija v Polju pri Ljubljani.

Moja mama je doraščala v dobi slovenskega narodnega preporoda, saj se je prav za njene mladosti vršil v Ljubljani prvi slovenski katoliški shod. Mnogokrat nam je pripovedovala, da je hodila na shode, ki jih je priredil dr. Janez Ev. Krek na Vevčah za papirniško delavstvo pri Dev. Mar. v Polju v Prosvetnem društvu.

Leta 1907 se je poročila in se preselila v Ljubljano. Stanovali smo v Trnovem. Tako imam od tu najlepše spomine na svoja otroška leta, ki sem jih preživel na Mirju in ob Gradaščici. Po prvi svetovni vojni sta se z očcem in družino stalno naselila na Vevčah, kjer je še vedno naš dom. V družini je bilo pet otrok: štiri fantje in sestra.

Moja mama je slovenska mati v pravem pomenu te besede. Bila je vedno dobra katoličanka in zavedna Slovenka. Nas — svoje otroke — je poslala k Orlu in v Prosvetno društvo in se z voditelji društev vedno osebno zanimala za delo v kat. organizacijah. Sama je rada zahajala na društvene prireditve, saj menda ni zamudila nobene igre. Sedaj po drugi svetovni vojni vsega tega gotovo pogreša.

V naši družini so se vedno shajali mladi ljudje, ki smo jih otroci privedli domov; mama jih pa je z veseljem sprejemala in jih tudi pogostila.

Posebna značilnost moje mame je bila resničljubnost in ni trpela nobenega polovičarstva. Imela je tudi posebno ljubezen do siromakov. Ne samo, da nihče ni odšel od hiše brez daru, ampak je mnoge siromake tudi pogostila, zlasti v zimskem času. Veliko jih je bilo pri nas tudi prenočevalo, četudi nismo imeli veliko prostora, ker je bila družina velika.

dolga vrsta voz naloženih z razno ropotijo, na kateri so sedeli begunci. Odhod se je zavlačeval. Morali bi oditi že ob desetih dopoldne. Čas je hitel in ko smo že hoteli pognati, je v farni cerkvi pri Devici Mariji v Polju zazvonilo poldne. Skupno smo še odmolili Angelovo češčenje, nato pa poslednje slovo od doma in domačih: Z bogom domovina, zbogom Polje, zbogom mama! Objela sva se, poljubila in si podala roki. Neznana usoda je bila pred nami. Od takrat se nisva več videla. — Morda se še kdaj vidiva, kajti pred Bogom ni ničesar nemogoče.

In v nedeljo, 17. marca, boš, ljuba mama, praznovala 80-letnico svojega življenja. — Kaj naj Ti, draga mama, rečem za ta Tvoj življenjski jubilej? Najprej iskrena hvala za ves trud, skrb in delo, ki si ga imela z nami. Naj Ti ljubi Bog vse stotero in tisočero povrne! Želim Ti, da bi zdrava in zadovoljna dočakala stoletnico življenja. Upam, da se še kdaj srečava na tem svetu.

Bog s Teboj, naša dobra mama! Tvoj sin

Zdravko

Na telovadno akademijo!

CLEVELAND, O. — Spet je leto naokrog in Slovenska telovadna zveza nas vabi na svojo vsakoletno telovadno akademijo. Pokazala nam bo, kar so se med letom njeni člani in članice s pridno vajo in veliko poštvovalnostjo naučili. Imeli bomo priliko videti talne, gimnastične, pred vdanostjo, Razigranost, Ob simbolične vaje in vaje na orodju.

Vsi se zavedamo, kako važna je telovadba za vsakogar, zlasti pa za mladino, ki se šele razvija. Saj se v mladosti odloča, kako bo kdo šel skozi življenje, ali bo skušal živeti zdravo in se čim več gibati, pa četudi le na ta način, da bo večkrat šel peš, namesto da bi se peljal, ali pa bo postal športnik v smislu, kot ga nekateri pojmujejo, namreč, da ne zgreh nobene baseball ali football tekme na televiziji in se med gledanjem še pridno zalaga s potato chips in pivom.

Res v današnji lagodni dobi je posebno važno, da naše mlade zainteresiramo na športu, saj jim vsakdanje življenje nudi prav malo prilike za gibanje. Medtem ko smo bili mi v šoli le pol dneva in smo se ostalega pol dneva podili po travnikih, plezali po drevesih, se igrali z žogo, so otroci tukaj praktično ves dan v šoli in jim ostane zelo malo časa za take spontane oblike telesne vzgoje.

Ne smemo tudi pozabiti, da mi nismo živeli v velemestih in smo več ali manj vsi bili tako blizu kakega bazena, reke ali mlake, da smo se poleti šli lahko sami kopat, medtem ko so razdalje tukaj take, da je prilika za kopanje le v nedeljo, ko lahko oče odpelje vso družino v kopališče. Isto je s smučanjem — prilika za to je le v nedeljo, pa še takrat se rado zgodi (čeprav ne letos), da ni snega, pa je treba ostati doma in biti "televizijski športnik".

Zato je tem bolj pomembno poštvovalno delo g. Janeza Varška, ki že leta vadi našo mladino v telovadbi, ki je podlaga vsem drugim športom, in ima pri tem še to prednost, da se jo goji v sredini naše naselbine, torej neodvisno od avtomobila, in v telovadnici, torej neodvisno od vremena. Medtem ko so zunanji športi odvisni od sonca ali snega, sta telovadnica in g. Varšek vedno v pripravljenosti. In vsi vemo, da je pri športu posebno važno in zdravju koristno to, da ga gojimo pogosto in redno, ne pa da se ukvarjamo z njim samo v nedeljo in takrat skušamo "narediti ta svoje" za ves teden.

Upajmo torej, da bo naši mladini, ki zdaj pridno hodi k telovadbi, prešlo to v kri, postalo njen način življenja, da bo redno vsaj nekajkrat na teden, če ne vsak dan, telovadba tudi poz-

MEDDOBJE 1-3

Zvezek te revije Slovenske Kulturne Akcije, ki začneja deseto leto izhajanja, je te dni prišel med naročnike v Združenih državah in v Kanadi. Nekaj izvodov je dobila tudi Slovenska pisarna v Baragovem domu za tiste, ki sicer niso naročniki, pa bi si radi nabavili to številko, ki je verjetno za mnoge v emigraciji izredno zanimiva. Knjiga 159 strani stane \$3.50. Na prvih enajstih straneh France Dolinar popisuje pokojnega dr. Janka Kralja in zlasti njegovo narodno delo za časa bivanja v Rimu od leta 1943 do prerane smrti. Takole zaključuje oris tega slovenskega politika: "Dr. Janko Kralj je iz lastne moči znal ustvariti vseslovensko mislečega, nesektaškega, šolanega in izvedenega slovenskega politika, idejno zvestega, pa ne ideologijam, temveč zgolj najvišjemu zakonu, ki je samo eden, namreč: obči blagor slovenskega naroda služnega politika v najbolj nenaklonjenih okoliščinah." Sledi ciklus pesmi Karla Maušerja: Pričakovanje, Mrtvi vodnjak, Jesen, Večer na Doberdono, Pred vesoljno sodbo, Hippi Ahčinovega kipa. V celoti je to knjiga redko dosežene kakovosti. M. Kr.

njeje v življenju, ko ne bodo več pod okriljem g. Varška. Sicer pa dobi naša mladina pri telovadbi nekaj, kar ji ostane vse življenje: nauči se pravilno uporabljati svoje telo, svoje mišice. Telovadca spoznaš že po hoji, po njegovi držji, kadar stoji, sedi, dviga bremena. Pred kratkim sem bral članek o mladih mamicah, ko liko jih ima težave v hrbtnici, ko razgovajajo otročičke. Kot razlaga pisec, je glavni vzrok v tem, da jim hrbtnica in mišice v zvezi z njo niso dovolj razvite, ker v mladosti niso nikoli telovadile, nikoli fizično delale in jim je par funtov težek otrok že veliko breme, zlasti če ga dostikrat na dan dvignejo iz stajice in se pri tem še pripogibajo.

Prepričana sem, da dekleta, ki bodo v soboto nastopila, ne bodo v bodočnosti imela teh težav in da se nobenemu nastopajočim fantov ne bo zgodilo, da bi v poznejših letih postal "televizijski športnik" in bi mu namesto mišic rastle trebušček. In nikdar ne pozabimo svarila zdravnikov za srčne bolezni, kako važno je gibanje in koliko srčnih kapij se da s tem preprečiti ali vsaj omiliti. Ni menda treba poudariti, da prav tu posebno velja star slovenski pregovor: "Kar se je Janez naučil, to Janez zna." Če bomo naše fantečke že mlade navdušili za telovadbo in šport, bo to postalo del njihovega življenja in bodo ostali večni mladenci. Kdor ne verjame, naj si pogleda našega Janeza Varška, on je temu živa priča.

Torej vsi Janezki (in seveda tudi male Micke), ki hočete dolgo in zdravo živeti, pridite v soboto na telovadno akademijo, ki vas bo gotovo tako pritegnila, da se boste še vi včlanili v Slovensko telovadno zvezo.

Dr. Sonja Toplak

Društvo Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti

CLEVELAND, O. — Prihodnja nedelja, 10. marca, je naša nedelja, ko bomo imeli naše skupno obhajilo pri osmi sv. maši; zbirali se bomo, kar nas je mož in fantov, ob 7.45 v zbiralni dvorani pod cerkvijo, odkoder odidem skupno v cerkev. Postni čas nas kliče, da se udeležimo polnočnega naših verskih dolžnosti. Po

KULTURNA KRONIKA

Mauser z nami nov, moderen pesnik, pa ves preprosto naš — slehernikov — videc, v Bogu zakoreninjen mislec, mojster verzov, ki rišejo misli in občutje.

Vinko Beličič je prispeval esej Sončnice, Milena Soukalova pesmi Beseda in Pasaže v noč, Fr. Papež je prevedel Eliotov Umor v katedrali in avtorjevo predavanje k temu delu, Jošt Žabkar razpravlja o razvoju metafizike, Tine Debeljak pa objavlja tu svoje nastopno predavanje na filozofski fakulteti Ukrajinske katoliške univerze papeža Klementa, podružnice v Buenos Airesu: Ivana Frankoja pesnitev "Ivan Višenski" in naša pokoncilska sodobnost. Ruda Jurčec piše svoj Postskriptum II. k spominom "Skozi luči in sence", ki jih komentira in ocenjuje Fr. Papež. Marijan Marolt popisuje in oceni knjigo Slovensko slikarstvo, ki jo je izdala Cankarjeva založba v Ljubljani. Z nas v emigraciji se mi zdi najkoristnejši in najzanimivejši popis slovenske književnosti v letu 1963, ki ga je oskrbel Martin Jevnikar. Zgoščen popis je toliko obširen in natančen, da človek bere razvoj življenja v domovini in čuti njegove značilnosti. Preseneča uničujoča kritika "novega reda", ki kriči iz mnogih del, zlasti najboljših. Knjigo krase fotografije dveh Gorsetovih reliefov in enega Ahčinovega kipa. V celoti je to knjiga redko dosežene kakovosti. M. Kr.

maši bo zajtrk ter kratka seja v šolski dvorani.

Ob priliki 10-letnega jubileja nove cerkve se je č. g. župnik V. Tome zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je praznovanje tako uspešno vršilo. Poleg Društva Najsv. Imena je prednjalo Oltarno društvo; marljive žene so toliko naplele finega peciva, da so bile njih stojnice najbolj obtežene. Father Tome je tudi pohvalil cerkveni pevski zbor, ki je pod vodstvom organista g. M. Rakarja povečeval slovesnost sv. maše ter zaključil svečanost z Zahvalno pesmijo, da je vsa cerkev grmel.

Na zadnji seji Društva Najsv. Imena je Father R. Hobart poudarjal potrebo slovenskih duhovnikov v nekatoliških bolnišnicah. Največ slovenskih bolnikov se nahaja v Euclid-Glenville bolnišnici; sicer prihajajo tja angleško govoreči duhovniki iz župnije Sv. Križa, toda imajo z našimi ljudmi težkoče. Dokler ne bo na omenjeni župniji nastavljen slovensko govoreči duhovnik, naj se sorodniki obrnejo do slovenskega duhovnika iz svoje župnije, ki bo rade volje prišel.

Father Hobart se je tudi zahvalil poštvovalnim gospe m. Mrs. Kovac, Mrs. Bals in Mrs. Roth, ki so na Družinski dan oskrbele okusen zajtrk ter pogostile vse družine v šolski dvorani.

Oba č. g. duhovnika, župnik Tome ter Father Hobart, sta se zavzela za slovensko bogoslužje pri Mariji Vnebovzeti, četudi sta oba gospoda rojena v Clevelandu. Zato jima gre posebno priznanje, da uveljavljata slovenski jezik, v kolikor jim je mogoče, ter pospešujeta ljubezen do slovenske besede in potom nje skušata ohraniti materino govorico pri sedanji generaciji.

Ernest Terpin

IZ NAŠIH VRST

Bensenville, Ill. — Spoštovani uredništvo! Pošiljam Vam daro nakaznico za enoletno naročnino. Ameriško Domovino rad prebiram in sem z njo zadovoljen.

S spoštljivimi pozdravi!
Joseph Tegel

OBSZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin
Tjedenski priloga
za Slovence v
Wisconsinu

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica R. Stant,
Publisher
3601 W. Ohio Ave.
Milwaukee 15, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

Milwauški zapiski

Milwaukee, Wis. — SESTANEK. — Slovensko kulturno društvo Triglav bo imelo sestanek v nedeljo, 10. marca, ob pol treh popoldne v dvorani sv. Janeza na 84. cesti in W. Cold Spring Rd. Člani in članice so vabljeno vabljeni, da pridejo na ta sestanek. Pomenili se bodo o delu, ki jih čaka spomladi, ki se že približuje. Društvo ima vsako leto materinsko proslavo. Pomeniti se je treba dokončno, kdaj bo. Pri društvenih prireditvah se velikokrat zgodi, da se vršijo istočasno s kako drugo prireditvijo, na katere navadno grejo iste osebe in tako obojina prireditve trpi. Danes, ko se toliko govori o dialogu (razgovoru), je prav, da se ljudje pomenijo med seboj.

Ne škoduje, lahko pa veliko koristi. Zaključki iz takih razgovorov so navadno vedno plodonosni. Druga taka stvar na programu društva je sv. maša, ki jo društvo naroči za pokojne protikomunistične borce. Ta sv. maša se je vsako leto vršila na Spominski dan, 30. maja. Letos je bila izražena želja, da bi se sv. maša vršila v kapelici Triglavskega parka. Ker je kapelica itak posvečena komunističnim žrtvam, bi to bilo zelo primerno. Obenem je bilo predloženo, da bi bila sv. maša v slovenskem jeziku, kar bo proslavo v čast pokojnim napravilo še bolj prisrčno. Dovolj razloga za lep sestanek in pomenek. So še druge stvari na programu, ki so prav tako važne, da

se člani o njih razgovorijo. Tu se razčistijo stvari, ki bi jih člani radi vedeli, ljudje se bolj povežejo med seboj. Goji se prijateljski duh, ki pomaga, ko pride delo in odgovornost.

DUHOVNA OBNOVA. — Zadnje čase veliko slišimo o obnovah vsake vrste. Tudi cerkev sama veliko govori o potrebi prenovljenja, posebno kako napraviti cerkev bolj privlačno današnjemu času. Velike spremembe pri bogoslužju in cerkveni disciplini so se izvršile pod tem vidikom. Kakor želi cerkev na splošno preosnovo v življenju cerkve, tako jo tudi želi pri posameznikih. Pravi, da je čas, da gremo ven iz starih kolesnic in začrtamo nova pota. To je pa mogoče samo z resnim prizadevanjem za duhovno poglabitev. Gledati moramo na to, da ugotovimo, kaj so pleve in kaj je čisto zрно. Duhovna obnova nam k temu gotovo pomaga. V nedeljo, 10. marca, bo taka duhovna obnova pri cerkvi sv. Janeza. Duhovna obnova je namenjena za moše. Vršijo se pod pokroviteljstvom društva mož. Vsi moše iz fare so vabljeni. Tako pravi cerkveno oznanilo. Duhovna obnova se bo začela s sv. mašo ob pol osmih zjutraj in se bo končala ob enih popoldne z blagoslovom.

Kakšne so Vaše oči!

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

GLOBE OPTICAL CO.
Telefon Mitchell 5-7174
1801 So. 11th Street
Milwaukee, Wis. 53204

vom. Duhovno obnovo bo vodil Fr. Edward Nugent, redemptorist iz Oconomowoc, Wis. Ime nima nobene zveze z zetom predsednika Združenih držav. Če pa kdo misli, da mu bo to pomagalo pri duhovni obnovi, je pa dobrodošel.

OGLED SOLE. — Starši otrok, ki prejemajo verski pouk v naši šoli, kakor tudi drugi farani, bodo imeli prvikrat priložnost videti šolsko poslopje kakor tudi, kako ga fara uporablja za namen, katerim naj služi. Ta ogled šole bo 17. marca popoldne od 2. do 5. Po angleško bi to rekli "open house". K temu ogledu so vabljeni vsi farani. Za mnoge bo to prvikrat, da se bodo sploh zavedali, da ima fara tudi šolsko poslopje, ki trenutno služi le za krščanski nauk. Če bo vse po sreči, bodo letos v septembru odprli pravo šolo. Namen ima župnik odpreti prve štiri razrede. Toda govoriti o tem je še prezgodaj. Meni so dali priložnost, da sem si šolsko prostore že ogledal. Vam rečem, če bi jaz v tako šolo hodil, kakor sem jo videl tukaj, bi kar notri ostal. Po hodnikih in šolskih prostorih imajo tepih, takojimenovani ozaj, ki ima to lastnost, da je zelo trpežen. Pravi, da je dober za 15 let. Je velika prednost v tem, da je tepih v šolskih prostorih. Ker je spodaj cement, se s tem prepreči, da ne slišiš vsakega koraka, ki ga človek naredi, kar velja še posebej za otroke, ki ne znajo hoditi tiho. Sem videl otroke, ki so kar posedli po tleh in z zanimanjem sledili pouku. Otroci sami pravijo, da jih spominja na dom, kjer vedo, da ne smejo prihajati v sobo z zamazanimi čevlji. So bolj pozorni. Vsaka soba ima svojo avtomatično peč na plin. Če ena peč ne dela, druge so še vedno v obratu. Tudi ni potreben poseben inženir, ki ga zahteva državna postava, kadar je tam peč, ki ogreva celo poslopje. Vsaka soba ima tudi vodo, kar veliko pomaga, da ni treba otrokom letati ven in notri, kadar so žejni. Šola ima osem razredov, štiri razrede v pritličju in štiri v prvem nadstropju. Poleg tega je še pisarna in soba za prvo pomoč. Soba za prvo pomoč trenutno rabijo za zaostale otroke. Vhod v šolo je na zapadni strani poslopja, da se ne bi kdo slučajno "zmotil" in zašel v cerkev.

VOJAKI. — Veliko mladih fantov je poklicanih k vojaški dolžnosti. Kakor je ta služba težka, se večina fantov zaveda svojih dolžnosti in odhajajo, ker vedo, da služijo dobri stvari, četudi nimajo zagotovila, da morda le ne bo treba dati svojega življenja. Seveda ljudje postajajo nestrpni, ker se vojna vleče v nedogled. Mnogi tudi ugovarjajo, da je tako daleč in v tuji deželi, češ kakšen interes pa imamo tam. Na to nam odgovarja neki protestantovski misijonar v Vietnamu, ki so ga komunisti pregnali, takole: Tam se vrši boj za vse, kar mi je najbolj sveto v življenju. Mislim, da ima prav. Vedno ena in ista taktika komunizma, morda v malo drugačni obliki. Oni lahko vse, nasprotniki pa ne. Njim so vsa sredstva dovoljena, nasprotnikom se pa očitno krutost in protestirajo po vsem svetu v imenu človečnosti za vse, kar se tam godi. Škoda je le, da tej politiki nasleda tudi ameriško časopisje. Vse, kar storijo Amerikanci in njihovi zavezniki, obesijo na veliki zvoni, o množičnih grobovih in umorih civilnega prebivalstva, ki ga vršijo severnovietnamske čete, je pa le malo govora. Tako

zavajajo ljudi, da ne vidijo resnice ali pa samo delno. Namesto,

Frank Javh-Kern:

SPOMINI OB TRIDESETLETNICI PRIHODA V AMERIKO

Izmed ostalih delegatov je napravil name globok vtis pokojni Anton Nemanich po svoji močni postavi in odločnosti. Saj je bil tudi dolgo vrsto let vodja jolietseke grupe in večkratni glavni predsednik KSKJ. Srečal sem dobrohotnega John R. Sterbenza iz Calumeta, ki je bil na isti konvenciji ponovno izvoljen za glavnega predsednika, Josipa Jarca iz Clevelanda, Rev. Johna Plevnika, dr. Martina J. Ivca, prvega slovenskega zdravnika v Ameriki.

Zborovanje je obiskal calumetski organist George (Jurij) Malovrh, uslužben poprej pri sv. Vidu, pozneje do svoje smrti na hrvatski fari sv. Pavla v Clevelandu.

Z Malovrhom sva odpotovala v Calumet, kamor sva dospela 5. oktobra.

Devetnajstletni fant prevzamem uredništvo tednika "Glasnik".

List "Glasnik" je ustanovil Franc Schweiger, nekdanji notar na Kranjskem, ki je iz neznanega vzroka zašel na ta skrajno severni del gornjega michiganskega polotoka. Tiskarno je pomagal urediti Maks Buh, sorodnik pokojnega Monsignora Buharja. Bil je učen tiskar iz Ljubljane in je delal v tiskarnah na Toweru, Minnesota, pozneje v Jolietu in končno v Pueblu, Colorado. Bil je poleg Franka Sakserja eden izmed prvih poklicnih slovenskih tiskarjev v Ameriki.

Prišel sem k "Glasniku" prav po naključju. Ivan Molek je za Schweigerjem prevzel uredništvo. List bi moral biti pisan v katoliškem duhu, a mladi Molek je bil že tačas poln svobodomišelnih in revolucionarnih idej, kakršnih se je največ navzel iz Kondijevega "Glasa Svobode". Med "Iskrami" je obsojal obstoječe razmere v naselbini in po deželi ter končno z močno iskrico vščipnil župnika Rev. L. F. Klopčiča, ki je pri listu imel odločilno besedo. Moral je nemudoma pustiti službo. Na njegovo mesto sem bil brzojavno pozvan jaz.

Moleka sem srečaval še par tednov po prihodu na Calumet, preden se je odpravil na pot kot pobiralec naročnine za "Glas Svobode". Pogovorila sva se prav prijazno; opisal mi je razpoloženje ljudi v naselbini in me seznanil z gibanjem med delavci po Ameriki. Zdel se mi je že takrat preveč mrkogled, pesimističen, ki je videl le slabše, grde strani življenja in se skoro radoval zatiranja delavcev, verujoč v Marksov nauk: Čim bolj bo delavstvo zatirano, tem hitreje pride svoboda — socializem.

Slabo stran življenja v Calumetu v tisti dobi je opisal v "Zajedalcih" (1920). Knjigo sem ocenil v "Prosveti", ko sem bil glavni zdravnik Slovenske narodne podporne jednote. Cankarjeva družba je izdala njegovo na pol avtobiografijo "Dva svetova", ki dopolnjuje njegove osebne spomine iz bakrenega okrožja. V tej knjigi je zopet vse žalostno, pokvarjeno, goljufano, nezadovoljivo, izkoriščano — s par besedami rečeno: vse je prevara, humbug. Le nekajkrat po-

da bi našim fantom dajali moralno oporo, ker vršijo svojo dolžnost, jih pa blatijo ali se celo norca delajo iz njihovih junastev. Kam to vodi? Med fanti, ki ko sedaj v Vietnamu, je tudi Kunovar Janez. Je samo nekaj milj južno od Da Nanga. Tako tudi on prinaša svoj del za svobodo narodov in nazadnje tudi amerikkanskega. Če se sedaj ne bodo borili, kje se pa bodo. Doma?

Robles sedaj išče "nepolitične kandidate", pa jih ne more najti, kajti vsi vidni domačini so se že odločili za tega ali onega kandidata. Zato bo sedanja vlada vodila posle, akoravno je v demisiji, dokler ne bo sestavljena nova. Med tem se bo približal 12. maj in z njim vred dan volitev.

Južna Koreja dohiva našo vojaško opremo

SEOUL, J. Kor. — Združene države pospešeno pošiljajo v Južno Korejo vojaške potrebščine in vojno opremo, da bo ta mogla boljše zavarovati mejo proti Severni Koreji. Med obema teče demilitarizirana cona, kjer pride večkrat do zased in spopadov patrol.

V januarju se je preko demilitarizirane cone prehitopila na jug do samega glavnega mesta skupina gverilcev iz Severne Koreje z namenom, da umori predsednika republike in vso vlado.

V zadnjih dneh so izločili tu preko 200 ton razne vojne opreme, med drugim elektronske naprave, radarje, radie in drugo, kar naj bi pomagalo prehodu na jug čim bolj zavarovati in nadzirati. Južnokorejska vlada se je v zadnjih dneh ponovno pritoževala, da se Združene države za nevarnost, ki grozi Južni Koreji od strani Severne Koreje v tem pogledu, premalo brigajo.

LEPO PROSIMO:
Poravnajte zapadilo naročnino že ob prvem obvestilu. Prihranite nam delo in nepotrebne stroške. Omogočite našemu listu dober nadaljni razvoj. Hvala!

Help Wanted — Female

WOMEN ASSEMBLERS
neighborhood plant has openings for women who can do light assembly, packing and machinery operation. Some previous experience required.

VALEN MFG. CO.
6725 Machinery Ave.
one block north of St. Clair
off E. 70 St.

(49)

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Iščemo žensko, da bi skrbela za 3 otroke na E. 68 St. Kličite po 6. uri 432-1759. (50)

Iščemo snažilko
Moderno poslopje v mestu išče snažilko uradov. Oglasite se pri Frances Gross, 666 Euclid Bldg. Lobby, ob 4.15 pop., od ponedeljka do petka. (48)

MALI OGLASI

Slovensko gradbeno podjetje
išče unijško pleskarsko firmo za barvanje novih stanovanjskih blokov na 797 Babbitt Rd.

MILAN JAGER
486-8844 944-6755 (48)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

Naprodaj v okolici sv. Vida
Hiša za 2 družini, 5-4, garaža, vsa podkletena, jeklena traverza, bakrene cevi, ogrev na plin, za \$7,500. Vprašajte za Jack Lorenz.

MAINLINE REALTY
1191 E. 79 St.
HE 1-8182 AC 1-9381 (50)

Naprodaj
Zofa (rdečkaste barve), porcelan krožniki (110 kosov), White šivalni stroj na noge, vse v dobri stanju. Se proda poceni radi selitve. Kličite IV 1-4447. (49)

Naprodaj
Prodaj 15 akrov, z novo hišo ali pa samo zemljo. Madison, O. Kličite po 5 uri. Tel. 261-0065. (51)

Another reason why of the hundreds of users of electric heat in this area, most of them say, "IF WE BUILT A NEW HOME, WE WOULDN'T HAVE ANYTHING ELSE."

For more information about flameless electric heat, call

WISCONSIN electric power COMPANY

bring the family into the picture by Long Distance

(Everyday happenings are for sharing)

A Long Distance visit is like sitting down close to those you love. It's one of life's real pleasures, the cost is low...and it's the next best thing to being there.

Wisconsin Telephone Company
Part of the Nationwide Bell System

Sir Arthur Conan Doyle:

IZGUBLJENI SVET

(THE LOST WORLD)

Challenger pa je odhajal navadno vsako jutro, nekam popolnoma sam in ko se je povrnil, nas je takor svečano pa oblastno gledal kakor človek, na katerem počiva vsa odgovornost za neko velikansko podjetje. Nekega dne, kakor vedno s palmo v roki in v spremstvu tolpe oboževalk, nas je peljal v svojo skrivnostno delavnico ter nam razodel svoje načrte.

Prišli smo na poljano sredi palmovega gaja. Tam se je nahajal eden izmed onih vročih, kipečih blatnih vrelcev, ki sem jih že omenjal. Okoli izvora je ležalo več iz iguandonove kože narezanih jermenov in nekaj večji ohlapni mehur, ki se je potem izkazal za iztrebljeni in posušeni želodec neke velike jezerske gasčice. Ta velika vreča je bila na enem kraju zašita, na drugem pa je ostala samo ozka odprtina. Iz te luknje je štrlelo več bambusovih trstik, in njih prosti konci so tičali v lijakom sličnih jamicah sredi ilovice, kjer se je zbiral plin, katerega debeli mehurji so privreli na dan skozi blato. Posušeni želodec se je pričel polagoma napihovati in se tako dvigal v zrak, da je moral Challenger kmalu krajsati jermene, s katerimi je bil privezan mehur na okoli stoječa drevesa. Tekom pol ure je dobil obliko dokaj velikega zrakoplova, ki bi nedvomno zmagal dokaj teže, kakor so kazali napeti in pokajoči jermeni. Challenger srečen, kakor oče ob zibelki svojega prvenca, se je smehljaj, si gladil brado in s tihim zadovoljstvom molče opazoval plod svoje iznajdljivosti. Summerlee je

prvi prekinil molk.

"Ne mislite menda vendar, da se s to rečjo lahko dvignemo v zrak, Challenger?" je rezko vprašal.

"Hočem vam, dragi Summerlee, pokazati, koliko premora ta zrakoplov, in prepričan sem, da mu po tej preizkušnji brez oklevanja zaupate svoje življenje."

"Tega vam pač ni treba misliti," je rekel Summerlee odločno, "za noben denar ne bom pristal na slično prismođarijo. Lord John, upam da tudi vi ne boste podpirali takega brezumja?"

"Vražje duhovito, moram povedati," je dejal naš peer.

"Rad bi videl, kako gre to."

"Boste videli," je odgovoril Challenger. "Zadnje dneve sem posvetil vse svoje duševne zmožnosti rešitvi vprašanja, kako bi se lahko spustili s planote. Ugotovili smo, da nismo v stanu splezati po skalovju in da ni nikjer nobenega predora. Tudi nismo v stanu, da bi zgradili kak most do stožičaste skale, odkoder smo se povzpeli na planoto. Kaj bi naj torej izumil, da pridemo odtod? Imel sem še pred kratkim časom priliko opozoriti našega mladega prijatelja, da vsebuje plin tega vrelca nevezan vodik. Temu dejstvu je naravno sledila misel o zrakoplovu. Priznati moram, da mi je bilo od kraja težko dobiti prevleko, katero bi lahko napolnil s plinom, a pri ogledovanju orjaškega drobovja teh plazivcev sem prišel do rešitve. Sad tega dela je pred vami!"

Vtaknil je eno roko za rob svoje strgane suknje, drugo pa je ponosno iztegnil.

Zrakoplov se je med tem dokaj napihnil, postal jako okrogel in hudo napenjal svoje vezi.

"Zmešalo se mu je od vročine!" je zarenčal Summerlee.

A lorda Johna je načrt kar navdušil. "O, ti, prebrisani stari modrijan, kaj?" mi je zašepetal in potem vprašal glasno Challengerja. "Kako pa bo s košaro,"

"Za košaro že poskrbim potem. Ugibal sem že podrobno, iz česa jo naredim in kako pritrdim. Zdaj vam hočem samo dokazati, da je moj zrakoplov v stanu dvigniti težo poljubnega izmed nas.

"Vseh nas, hočete menda povedati?"

"Ne, po mojem načrtu se spusti lahko vsak od nas po vrsti kakor s padalom, zrakoplov pa se potegne vedno zopet navzgor na način, ki ga mi ne bo menda pretežko izpopolniti. Če dvigne torej zrakoplov težo posameznega človeka in se z njo polagoma spusti, potem stori vse, kar od njega lahko zahtevamo. Poka-

žem vam zdaj, koliko premora v tem oziru."

Privlekel je bazaltno, dokaj veliko kepo, ki je bila čez sredino nekoliko ožja, tako da je lahko okoli nje obvezal konopec. To je bila vrv, s pomočjo katere smo se povzpeli na stožičasto skalo in jo potem s seboj prinesli na planoto. Bila je nad sto čevljev dolga in jako močna, dasi ne posebno debela. Challenger je tudi napravil iz jermenov neko mrežo, katere prosti konci so viseli navzdol. S to mrežo je ogrnil svoj mehur in tako zvezal spodaj viseče jermene, da bi se razdelil pritisk katerekoli teže po vsej veliki površini. Pritrdil je potem z jermeni namesto tovora svojo bazaltno kepo in si trikrat cvil okoli roke konopec, s katerim je bil kamen prepan.

"Zdaj pa," je rekel Challenger in se ponovno nasmehnil pričakovnemu uspehu, "vam pokažem, koliko lahko dvigne moj zrakoplov." S temi besedami je z nožem prerezal vse jermene, s katerimi je bil pritrjen zrakoplov na drevesa.

Se nikoli ni bila naša družba v večji nevarnosti, da bi polnoštevno izginila z lica zemlje. Napihnjeni mehur je kakor kroglja sčrčal visoko v zrak. Challengerjeve noge so v trenutku

bile odtrgane od tal in profesorja je dvignilo v višino. Komaj sem se vtegnil, med tem ko je letel, z rokami oviti se mu okoli pasu, in že sem sam brezpomočno obvisel v zraku. Lord John me je kakor past trdno pograbil za roge, a čutil sem, da se tudi on povpenja nad zemljo. Trenutek sem videl čudno sliko: četvorico pustolovcev, ki letijo kakor niz hrenovk nad raziskovano deželo. Na srečo je bila prožnost konopca vendar omejena, ne tako kakor nosilna moč peklenškega zrakoplova. Nenadno nas je hušo pretreslo in obležali smo vsi na kupu na tleh, zaviti v kolobarje utrzanega konopca. Ko smo se vsi zopet dvignili na noge, smo zagledali visoko zgoraj sredi brezmejnega plavega neba temno točko: naša bazaltna kepa je drevela po svoji poti naprej.

"Izvrstno!" je zakričal nemorni Challenger, ki si je drgnil poškodovano roko. "Jako prepričevalen in zadovoljiv poizkus! Nisem niti računal na sličen uspeh. Tekom tedna, gentlemani, vam obljubujem pripraviti drug zrakoplov, pa se lahko zapesete na to, da udobno in varno prestanete prvi del našega potovanja proti domu."

Popisoval sem dogodke do zdaj v časovnem redu, po vrsti.

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno običajne piščance, na kose zrezane, po polnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

545 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-3127

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

COCKTAIL LOUNGE

600 N. just E. of Michigan Ave.
Good business. Selling because of
death, \$8,500. firm.

539-0878 Sat. or Sun. only

(48)

MALE HELP

Cutter & Greaser Operator

WANTED

Top man who can make ready
plates and cylinder presses. Promotion
possibility for good man. West
suburban. Convenient to Tollway.
Please ask for DON MILLER

PICTORIAL

PAPER PACKAGE CORP.

232 S. Lake, Aurora, Illinois

242-0866

(50)

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE

Mature woman. Live in. Take
care of 2 boys, ages 8 and 4½. Take
girl 5½ to school daily. References
required.

762-5124

(49)

HOUSEKEEPER — Cook — To live
in — Light duties. Aid to elderly
woman. Southwest Side. References
must be furnished. \$40 a week.

Call 581-0877

(50)

HELP WANTED

JANITORS — DISHWASHERS NIGHT CLEANERS — MAIDS

PICK HOTEL CORPORATION is seeking people for permanent
work in brand new building, older or semi-retired men or women
at BELL TRAINING CENTER, Lisle, Illinois.

Call Mr. HARRISON 971-1050

An Equal Opportunity Employer

(48)

EUROPA TRAVEL SERVICE

759 East 185. Street, Cleveland, Ohio 44119

POTOVANJA V DOMOVINO in prihod SVOJCEV V
AMERIKO PREVOZ Z LETALI IN LADJAMI
PO VSEM SVETU

Vam točno po Vaših željah oksrbimo in uredimo
najboljše zveze.

Posluujemo v našem domačem in tudi drugih
evropskih jezikih.

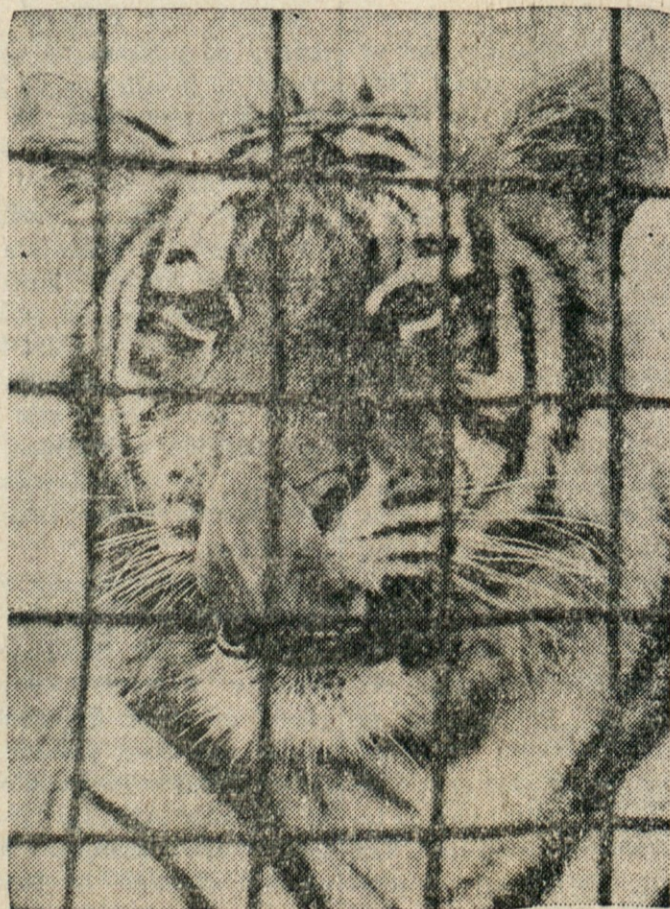
JEROME A. BRENTAR

Stroh's v zaboju.
Štiriindvajset 12-uncnih
steklenic finega, okusnega
piva. Dovolj zaloge, dovolj
užitka. In Stroh's pivo je
podpirano z več kot stoletnim
zadovoljstvom. Nabavite
si Stroh's v zabojih...
Vaš najboljši kup!

Stroh's

The Stroh Brewery Company, Detroit, Michigan 48226

Edino ameriško z ognjem
varjeno pivo

OBLIZUJE SE — Tiger v živalskem vrtu v Bronxu v New
Yorku se obližuje po dobrem obedu ali pa se morda šele
pripravlja nani.

OPORE — Slika kaže del anten in radarja na Aleutih daleč na severu našega kontinen-
ta. Vse te naprave služijo za opazovanje zvezd, umetnih satelitov in seveda tudi za
naznanilo morebitnih sovražnikovih letal in raket. Vsa njihova opažanja grešo avtomat-
ično v Obrambno središče za Severno Ameriko v Coloradu.